

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
6 Пж 49/18
06.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Загорке Коловић, председника већа, судије Снежане Марић и судије Јована Кордића, чланова већа, у правној ствари тужиоца „RAIFFEISEN BANKA“ АД Београд, Нови Београд, ул. Ђорђа Станојевића бр.16, против туженог ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ ОПШТИНЕ ИНЂИЈА ЈП Инђија, ул. Војводе Степе бр.11/3, сада Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије, ул. Војводе Степе бр.11/3, чији је пуномоћник Ђорђе Мисиркић, адвокат из Руме, ради дуга, вредност спора 46.529.667,80 динара и по тужби за главно мешање тужиоца Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају, чији је пуномоћник Александар Мајкић, адвокат из Београда, против тужених 1. „RAIFFEISEN BANKA“ АД Београд и 2. Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије, вредност спора по тужби за главно мешање 164.301.804,00 динара, одлучујући о жалбама тужиоца, тужиоца по тужби за главно мешање и туженог, изјављеним против пресуде Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године, у седници већа одржаној дана 06.12.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца „RAIFFEISEN BANKA“ АД Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године, у ставу I изреке.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца по тужби за главно мешање Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године у делу става V изреке у коме је одбијен тужбени захтев тужиоца по тужби за главно мешање којим је тражио да суд обавезе друготуженог Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије да тужиоцу по тужба за главно мешање плати износ од 74.187,58 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 01.04.2014. године па до исплате.

III ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба друготуженог Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године, у ставу III и IV изреке.

IV ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године у делу става V изреке у коме је одбијен захтев тужиоца по тужби за главно мешање Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају да се обавезе друготужени Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије да плати затезну камату по Закону о затезној

камата на износ од 1.358.433,15 евра почев од 01.04.2014. године па до исплате и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ друготужени Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије да тужиоцу по тужби за главно мешање Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају плати затезну камату по Закону о затезној камати на износ од 1.358.433,15 евра почев од 01.04.2014. године па до исплате, у року од 8 дана од дана достављања другостепене одлуке.

V УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године у ставу II изреке, делу става V изреке у коме је одбијен тужбени захтев тужиоца по тужби за главно мешање Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају којим је тражио да суд обавезе друготуженог Јавно предузеће за управљање путевима и паркиралиштима Инђија пут из Инђије да тужиоцу по тужби за главно мешање плати износ од 29.511.096,54 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 22.08.2016 године па до исплате и ставу VI изреке и предмет враћа првостепеном суду ради одржавања нове главне расправе у том делу.

VI ОДБАЦУЈУ СЕ жалбе тужиоца „RAIFFEISEN BANKA“ АД Београд и тужиоца по тужби за главно мешање Друштво за грађевинарство, транспорт и услуге „МОНТЕРРА“ ДОО Београд у стечају изјављене против става III и IV изреке пресуде Привредног суда у Сремској Митровици П 5/17 од 29.08.2017. године, као недозвољене.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу I изреке тужбени захтев тужиоца који гласи:

„Усваја се тужбени захтев па се обавезује тужени да тужиоцу плати износ од 2.943.0964,53 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. II Усваја се тужбени захтев па се обавезује тужени да тужиоцу плати камату и то: на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.05.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.06.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.07.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.08.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.09.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.10.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.11.2009. године па до

дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.12.2009. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.01.2010. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.02.2010. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.03.2010. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; на износ од 245.330,27 евра за период од дана 05.04.2010. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке а почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. III Усваја се тужбени захтев па се обавезује тужени да тужиоцу плати износ од 870.324,93 евра са каматом за период од дана 29.06.2010. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. IV Усваја се тужбени захтев па се обавезује тужени да тужиоцу плати износ од 647.756,22 евра са каматом за период од дана 01.04.2014. године па до дана ступања на снагу Закона о затезној камати по стопи Европске централне банке почев од дана ступања на снагу Закона о затезној камати па до коначне исплате по стопи одређеној овим законом а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. V Обавезује се тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка колико они буду износили по оцени суда” је одбијен као неоснован.

У ставу II изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца по тужби за главно мешање и обавезан првотужени да тужиоцу плати износ од 29.511.096,54 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 22.08.2016. године па до исплате. У ставу III изреке обавезан је друготужени да тужиоцу плати износ од 771.472,27 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. У ставу IV изреке обавезан је друготужени да тужиоцу плати износ од 586.960,88 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. У ставу V изреке одбијен је у преосталом делу тужбени захтев тужиоца по тужби за главно мешање којим је тражио да суд обавезе друготуженог да тужиоцу плати износ од 29.511.096,54 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 22.08.2016 године па до исплате, као и захтев за исплату износа од 74.187,58 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 01.04.2014. године па до исплате, као и захтев за исплату затезне камате по Закону о затезној камати на износ од 1.358.433,15 евра почев од 01.04.2014. године па до исплате као неоснован. У ставу VI изреке обавезани су првотужени и друготужени да тужиоцу плате свако износ од по 628.590,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Благовременом жалбом тужилац побија наведену пресуду у ставу I, II, III, IV и VI изреке, па у смислу жалбених навода предлаже да се првостепена пресуда у побијаном делу преиначи или да се иста у том делу укине предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Благовременом жалбом тужени побија наведену пресуду у ставу III, IV и VI изреке због погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о трошковима поступка, па у смислу жалбених навода предлаже да се у побијаном делу преиначи или да се иста у том делу укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Благовременом жалбом тужилац по тужби за главно мешање побија наведену пресуду у ставу III, IV, V и VI изреке због повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, па у смислу жалбених навода предлаже да се првостепена пресуда у побијаном делу преиначи.

У одговору на жалбу, тужилац за главно мешање оспорио је жалбене наводе и тужиоца и предложио да се жалба одбије као неоснована.

Ценећи најпре допуштеност изјављене жалбе тужиоца и тужиоца по тужби за главно мешање у смислу члана 378. став 3. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да тужилац и тужилац из тужбе за главно мешање немају правни интерес да жалбом побијају првостепену одлуку садржану у ставу III и IV изреке, јер је у наведеним ставовима усвојен тужбени захтев тужиоца из тужбе за главно мешање и обавезан друготужени да тужиоцу плати дуговани износ, а не првотужени. Из наведеног разлога, а применом члана 387. став 1. тачка 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу VI изреке.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да су жалбе тужиоца, тужиоца по тужби за главно мешање и туженог делимично основане.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу члана 386. став 3. истог закона.

Тужени у жалби указује на битну повреду из члана 374. став 2 тачка 7. Закона о парничном поступку, јер је првостепени суд одбио да изведе доказ саслушањем сведока и читањем налаза вештака Експерт-тим доо Нови Сад, који је доставио тужени. Овакви жалбени наводи нису основани, имајући у виду овлашћење суда прописано одредбом члана 229. Закона о парничном поступку да од предложених доказа одлучи које ће докази извести, а који су потребни ради доношења правилне одлуке. Првостепени суд је у конкретном случају правилно поступио када је одбио наведене доказне предлоге дајући разлоге које прихвата и овај суд.

Према стању у списима, тужилац је коначно опредељеним тужбеним захтевом у поднеску од 12.07.2017. године, тражио да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 2.943.964,53 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања по основу главнице која произлази из 10 привремених ситуација које су потписане од стране Монтерра доо Београд као извођача, туженог као инвеститора и наручиоца и надзорног органа и да се обавезе тужени да тужиоцу на наведени износ главног дуга плати законску затезну камату у складу са чланом 9. Уговора. Такође је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 870.324,93 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања са припадајућом каматом по основу 11. привремене ситуације која је потписана од стране Монтерра доо Београд као извођача и туженог као инвеститора и износ од 647.756,22 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања са припадајућом каматом по основу главнице и затезне камате која произлази из окончане ситуације у износу од

655.636,71 евра које је умањено за претплату из 12. привремене ситуације у износу од 7.880,49 евра.

Тужилац из тужбе за главно мешање је у поднеску од 03.07.2017. године, коначно уредио тужбу и тражио да се усвоји тужбени захтев тужиоца, обавезу првотужени и друготужени да тужиоцу солидарно плате износ од 29.511.096,54 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од дана подношења тужбе па до исплате, да се обавезе првотужени да тужиоцу плати износ од 771.472,27 евра са каматом по Закону о затезној камати почев од 01.04.2014. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и да се обавезе друготужени да плати тужиоцу износ од 661.148,46 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати почев од 01.04.2014. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

На основу оцене изведених доказа првостепени суд је утврдио да је између Дирекције за изградњу Општине Инђија ЈП Инђија као наручиоца и предузећа „Монтерра“ ДОО из Београда као извођача закључен Уговор о јавној набавци радова – извођењу радова на изградњи Спортске дворане у блоку 4 у Инђији прва фаза који је код наручиоца заведен под бројем 404-33-14/2008 дана 05.08.2008. године, а код извођача под бројем 4366/08 дана 05.08.2008. године. Предмет уговора је извођење радова на изградњи Спортске дворане у блоку 4 у Инђији прва фаза према усвојеној понуди извођача заведене код наручиоца под бројем 404-133-9/2008 дана 06.05.2008. године. Вредност радова износи 532.863.602,00 динара без ПДВ-а, а укупна вредност радова са ПДВ-ом износи 628.779.071,60 динара. Странке су уговориле да трошкове ПДВ-а сноси наручилац.

Чланом 9. уговора предвиђено је да ће наручилац уговорену вредност радова платити на начин и у роковима утврђеним у свему према понуди извођача заведеној код наручиоца 26.05.2008. године. По истеку грејс периода од 8 месеци наручилац се обавезује да целокупни износ плати извођачу у 12 једнаких месечних рата са применом валутне клаузуле (средњи курс евра на дан плаћања) с тим да прва рата доспева за плаћање 05.05.2009. године. Вредност радова у еврима утврдиће се на основу стварно изведених радова из грађевинске књиге, јединичних цена из понуде извођача. У случају да вредност стварно изведених радова буде већа од уговорене вредности, наручилац ће приликом исплате последње рате исплатити разлику у вредности. Основним уговором је дефинисано да ће наручилац плаћати вредност изведених радова на основу привремених и окончане ситуације. Привремене ситуације извођач ће испоставити у роковима усаглашеним са наручиоцем, а окончану ситуацију у року од 10 дана од извршеног коначног обрачуна. Чланом 11. уговора предвиђен је рок завршетка радова од 8 месеци. Динамику радова планирано је да направи извођач пре почетка извођења радова уз сагласност наручиоца. Чланом 14. уговора предвиђено је да уколико извођач својом кривицом не изврши уговорене радове у напред наведеном року дужан је да плати наручиоцу уговорну казну која износи 1 промил у вредности уговорених радова за сваки календарски дан закашњења с тим што износ тако одређене уговорне казне не може прећи 5% од вредности уговорених радова. „Монтерра“ ДОО Београд је радове по уговору за прву фазу почела да изводи 19.09.2008. године и била је дужна да радове изведе до 19.05.2009. године. Радови по основном уговору нису изведени у целости.

Дана 23.03.2012. године Уговор о јавној набавци радова Спортске хале у Инђији прва фаза је раскинут на основу обавештења о једностраном раскиду уговора од стране инвеститора бр.404-33/2008-15 од 23.03.2012. године.

Дана 22.04.2013. године сачињен је Записник о примопредаји радова Спортске хале. У наведеном записнику наручилац није навео да задржава право на уговорену казну због доцње.

У Записнику о коначном обрачуна изведених радова по Уговору о јавној набавци радова - извођењу радова на изградњи Спортске дворане у Блоку 4 у Инђији прва фаза (код инвеститора заведен 17.06.2013. године, а код извођача 08.04.2014.

године) констатовано је да су радови изведени од стране извођача „Монтерра“ ДОО Београд и то по основу Уговора о јавној набавци радова на изградњи Спортске дворане у Инђији у блоку 4 прва фаза са анексима и по основу Уговора о јавној набавци радова на изградњи Спортске дворане у Инђији друга фаза, да је Уговор о јавној набавци радова на изградњи Спортске хале у Инђији друга фаза раскинут по Споразуму од 11.11.2009. године, а да је Уговор о јавној набавци радова Спортске хале у Инђији прва фаза раскинут 23.03.2012. године. У Записнику о коначном обрачуна изведених радова тужени ЈП Дирекција за изградњу Општине Инђија је изјавила да задржава право по основу уговорне казне у износу од 5%. Закључени су Анекси уговора 1, 2 и 3. Уговора о јавној набавци радова и извођењу радова на изградњи Спортске дворане прва фаза.

Дана 02.04.2009. године, парничне странке су закључиле Уговор о јавној набавци радова - извођењу радова на изградњи Спортске дворане у блоку бр.4 у Инђији друга фаза. Наведени уговор је раскинут 11.11.2009. године што је констатовано Споразумом о раскиду уговора од 08.11.2010. године. У наведеном споразуму је констатовано да су по наведеном Уговору изведени радови на изградњи инсталације, водовода и канализације на Спортској дворани и изградња трибине на градском стадиону и да ће бити плаћени по испостављеним и овереним ситуацијама.

Првостепени суд је даље утврдио да је за изведене уговорене радове „Монтерра“ ДОО Београд туженој Дирекцији ЈП за грађевинско земљиште Општине Инђија по уговору, анексима уговора и Споразуму о раскиду уговора испоставила 12 привремених ситуација које су потписане од стране извођача радова, надзорног органа и инвеститора овде туженог. Прво је издато 12 привремених ситуација па тек онда је закључен Анекс 3 уговора од 28.06.2011. године, а 12. привремена ситуација је издата 04.05.2011. године за изведене радове на изградњи Спортске дворане у Блоку 4 у Инђији прва фаза и то по понудама 5544/09 од 02.09.2009. године, 4263/09 од 12.06.2009. године, 2504/10 од 16.08.2010. године, 2203/10 од 16.07.2010. године и 52/11 од 18.01.2011. године.

Дана 31.03.2013. године, Монтерра доо Београд као извођач радова је овде туженом ЈП Дирекција за изградњу инвеститору испоставила окончану ситуацију број 110002/13 по основу Уговора о извођењу радова на Спортској хали прва фаза са Анексом и Анексом 2, Анексом 3 и 4, затим по основу Споразума о раскиду уговора за изградњу спортске хале друга фаза од 08.11.2010. године.

Тужена ЈП Дирекција за изградњу Општине Инђија је вратила овакву окончану ситуацију. Дана 14.02.2014. године Монетрра доо Београд је издала нову окончану ситуацију број 11001/14. Наведена окончана ситуација издата је на основу Уговора о извођењу радова на Спортској хали по основу Анекса 1 и 2 уговора и по основу Споразума о раскиду уговора за изградњу Спортске хале друга фаза и по основу Анекса уговора број 3, 4 и 5. У окончаној ситуацији „Монтерра“ ДОО Београд је навела да укупна вредност изведених радова без ПДВ-а износи 510.453.748,05 динара, односно 6.672.702,68 евра (обрачун по курсу евра од 76,4988), да изведени радови по претходним ситуацијама без ПДВ-а износе 467.529.030,09 динара (6.111.586,46 евра), са ПДВ-ом 551.684.255,51 динара (7.211.672,02 евра).

ЈП Дирекција за изградњу Општине Инђија је извршила корекцију овако испостављене окончане ситуације, па је на основу те корекције утврђено да међу странкама није спорно да је укупна вредност изведених уговорених радова 486.794.553,28 динара без ПДВ-а, да изведени радови фактурисани по претходним ситуацијама износе 467.529.030,09 динара без ПДВ-а, односно 6.111.581,46 евра, а са ПДВ-ом 551.684.255,51 динара односно 7.211.672,02 евра и да није спорно да се обрачун врши по курсу 76,4988 динара за један евро по Уговору за прву фазу са анексима као и по Уговору за другу фазу.

Спорно је право туженог на обрачун уговорене казне за 5% у висини од 24.339.727,66 динара, по курсу 76,4988 динара за 1 евро износ од 318.171,36 евра.

Након што је тужени од изведених радова одбио новчану казну у висини од 24.339.727,66 динара дошло се до неспорног износа од 462.454.825,62 динара, па је од

неспорно фактурисаних изведених радова у претходним ситуацијама у износу од 467.529.090,09 динара без ПДВ-а одбијена обрачуната вредност радова по окончаној ситуацији коју тужени не спори да плати у износу од 462.454.825,62 динара и дошао до претплате по окончаној ситуацији у висини од 5.074.204,47 динара без ПДВ-а.

Дана 31.03.2014. године, „Монтерра“ ДОО Београд и тужени ЈП Дирекција за изградњу Општине Инђија и надзорни орган су приликом коначног обрачуна применили валутну клаузулу и потписали окончану ситуацију број 110001/14 од 14.02.2014. године у којој су учинили неспорним да на дан 14.02.2014. године, инвеститор овде тужени дугује извођачу радова овде тужиоцу по тужби за главно мешање, укупан износ од 1.603.599,46 евра, по средњем курсу НБС на дан 14.02.2014. године 185.871.770,17 динара (валутна клаузула).

На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке првостепени суд је утврдио да је вредност изведених радова који су фактурисани у 12 привремених ситуација и окончаној ситуацији утврђена тако што је утврђена укупна вредност спорних и неспорних радова који износе 512.610.246,80 динара, без ПДВ-а вредност неспорних радова 486.794.553,28 динара и радова које је према налазу вештака грађевинске струке Дирекција неоправдано оспорила у висини од 25.815.693,47 динара, вредност ових радова са ПДВ-ом износи 596.765.472,14 динара, односно 7.800.978,22 евра.

Првостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке даље утврдио:

- да је тужени неоправдано умањио позицију XV 12.01-11 (издвојени радови), да ископана земља у растреситом стању има већу запремину од земље у природном сраслом стању па како није вршен истовремено ископ и одвоз земље, него је спорна позиција описана као одвоз вишка земље до 10 км, мора се применити коефицијент растреситости од 0,8 и извођачу признати количину радова одвоза земље од 6.516,58 м³ зато што је пројектант раздвојио позиције ископа и одвоза земље, те да је инвеститор дужан да извођачу по овој позицији плати 2.206.122,99 динара, односно 28.838,66 евра,

- да је неоправдано умањио позицију 05-01 набавка, транспорт и монтажа дрвених ЛЛД носача због неуједначености боје носача и трагова прокишњавања. Вештаци нису могли да се изјасне када је настала неуједначеност боја носача пре или после монтаже дрвених ЛЛД носача. Уколико је постојала неједначеност боја носача постојала пре уградње тужени је прихватио да тужилац угради носаче са неуједначеном бојом зато што није ставио примедбе на изглед носача у време уградње и са потписивањем грађевинског дневника од стране туженог и надзорног органа тужени се сагласио са уградњом ових носача, а потписивањем 12 привремене ситуације тужени је вредност ових радова фактички признао у целости. Уколико је неуједначеност боје носача настала после уградње као последица процуривања овај естетски недостатак се не може ставити на терет извођачу зато што извођач са туженим инвеститором није уговорио извођење свих ставки на кровном покривачу, а део уговорених ставки извођач није извршио због раскида уговора.

- да је тужени као инвеститор неоправдано умањио вредност радова изведених по позицији бр. 06-01 набавка, транспорт и монтажа кровног покривача сендвич конструкције иако је видљиво да на објекту има процуривања воде са кровног покривача и то у делу кровних вентилатора и дела манжетни (позиција 09-07) зато што процуривање крова није настало због неквалитетно изведених радова него зато што тужени након раскида уговора није ангажовао другог извођача да заврши започете послове по понуди бр 52/2011 и зато што тужени са Монтерра доо Београд није уговорио све ставке за завршетак кровног покривача.

- да је тужени као инвеститор неоправдано умањио позицију 08-00 (која има три ставке 08-01,08-02 и 08-06) а коју чине изолаторски радови зато што су вршена мерења након санације хидроизолације која су показала да је санација хидроизолације квалитетно извршена, а изласком на лице места вештаци грађевинске струке су

утврдили да вода у објекат улази кроз отворену рампу на улазу у објекат као и кроз ненакривен отвор за унос опреме односно вештаци нису могли утврдити да вода у објекат продире услед лоше урађене санације хидроизолације.

Првостепени суд је даље утврдио да тужени као инвеститор није дужан да плати туженом радове по понуди бр. 1936/11 од 23.11.2011. године (измештање водовода од 3.354.890,82 динара односно 43.855,46 евра) и разлику цене у набављеној керамици 2.320.371,20 динара односно 30.332.12 евра, укупано 74.187,58 евра, зато што ови накнадни и неуговорени радови нису извођени по захтеву туженог као инвеститора.

Даље је утврђено да је „Монтерра“ ДОО Београд располагала својим потраживањем према туженом тако што је део потраживања уступила првом фактору, а на делу потраживања је засновала залог у корист банке тужиоца.

„Монтерра“ ДОО Београд је своје потраживање према туженој уступила Првом фактору и то 13.05.2009. године у износу од 50.000.000,00 динара. Први фактор је истог дана платио наведени износ Монтерра доо Београд. Тужени је у периоду од 22.09. до 26.10.2009. године уплатио Првом фактору 50.000.000,00 динара. Дана 03.08.2010. године „Монтерра“ ДОО Београд је уступила Првом фактору потраживање према туженом у износу од 40.000.000,00 динара, а Први фактор је дописом од 06.09.2010. године позвао „Монтерра“ ДОО Београд да врати 21.000.000,00 динара, због немогућности наплате од туженог а услед блокаде његовог рачуна. У периоду од 01.09. до 16.09.2010. године Први фактор је наплатио од туженог у поступку принудне наплате по меници А5 2696036 укупно 19.007.333,36 динара, а од тога износ од 19.000.000,00 динара чине уступљена потраживања „Монтерра“ ДОО Београд, а 7.333,36 динара трошкови поступка.

На потраживању „Монтерра“ ДОО Београд према туженом уписана је заложно право у Регистру залог под бројем ЗЛ-16610/2009 од 11.09.2009. године, а на основу Уговора о заложном праву од 20.08.2009. године. Наведени уговор је закључен између заложног повериоца „Raiffeisen banka“ АД Београд и залогодавца Монтерра“ ДОО Београд, ради обезбеђења потраживања „Raiffeisen banka“ АД према „Монтерра“ ДОО Београд по основу Уговора о издавању гаранције број 265-60-5869-27, Уговора о кредитној линији 265-00025671-12 и Уговора о кредиту број 265-0000131565968-03. Заложено је потраживање Монтерра доо Београд према туженом по основу Уговора о јавној набавци радова – извођење радова на изградњи спортске дворане у блоку 4 у Инђији прва фаза од 05.08.2008. године са припадајућим анексима 1 и 2 овог уговора.

Уписаном залогом се обезбеђује потраживање заложног повериоца према Монтерра“ ДОО Београд, а максимални износ обезбеђеног потраживања је 2.123.281,00 евра по Уговору о издавању гаранције број 265-60-5869-27 које је доспело на плаћање 20.07.2009. године; 2.078.924,00 евра које је доспело 13.08.2008. године по Уговору о кредитној линији број 265-000025671-12 и Анексу 1 од 20.08.2009. године и 2.106.844,00 евра по Уговору о кредиту број 265-1315968-3 које је доспело 20.08.2009. године.

Дана 13.10.2009. године, ЈП Дирекција за изградњу Општине Инђија је од „Raiffeisen banka“ АД Београд добила обавештење о постојању залог уписане у Регистар залог под бројем ЗЛ 1660/2009.

Дана 30.08.2011. године, ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија је примила извод из Регистра заложног права на покретним стварима и правима под бројем ЗЛ 1660/2009 од 13.08.2011. године.

Према утврђењу првостепеног суда након пријема извода из Регистра заложног права на покретним стварима и правима под бројем ЗЛ 16609/2009 и то од 23.09.2011. године, Дирекција је почела са уплатама на рачун банке, заложног повериоца и уплате је вршила све до обуставе извршног поступка пред привредним судом у Београду под бројем Ив 3943/11 од 16.03.2016. године.

Увидом у спис предмета Привредног суда у Београду 5Ив 30943/2011 првостепени суд је утврдио да је на основу веродостојне исправе донето решење о извршењу у правној ствари извршног повериоца „Raiffeisen banka“ АД Београд против

извршног дужника Монтерра доо Београд, да је прво одређено извршење пописом, проценом и продајом покретних ствари. У току извршног поступка је промењено средство извршења па је закључком Привредног суда у Београду 5Ив 30943/2011 од 28.04.2014. године одређено извршење запленом потраживања које извршни дужник Монтерра ДОО Београд има према свом дужнику ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија и то по основу издатих, оверених и потписаних 12 привремених ситуација и 13 окончане ситуације

Првостепени суд је утврдио да је залогом су обезбеђена потраживања тужиоца банке према „Монтерра“ ДОО Београд по основу два Уговора о кредиту и то основни износ обезбеђеног потраживања по оба уговора износи по 2.000.000,00 евра по сваком уговору и по Уговору о издавању банкарске гаранције и то основни износ обезбеђеног потраживања је 2.000.000,00 динара, док је пред Привредним судом у Београду Ив1 232/11 донето решење о извршењу којим је извршни дужник „Монтерра“ ДОО из Београда обавезан да извршном повериоцу „Raiffeisen banka“ АД Београд по основу два Уговора о кредиту који су истовремено и обезбеђени уписом залоге регистарски уложак број 16610/09 дана 11.09.2009. године исплати износ од 784.599,46 евра са припадајућом каматом од 10.06.2011. године, износ од 749.000,62 евра са каматом од 10.06.2011. године.

Закључак Привредног суда у Београду 5 Ив 30943/15 од 28.04.2014. године ЈП Дирекција за изградњу Инђија је примила 07.05.2014. године, а „Монтерра“ ДОО Београд 08.05.2014. године. Raiffeisen banka“ АД је заложно право на запленом потраживању које није било предмет Уговора о залози тј. на потраживању по Анексу 3, 4, 5 стекла 08.05.2014. године, сходно члану 154. Закона о извршењу и обезбеђењу.

На основу извода из регистра заложних права на покретним стварима и то решења ЗЛ-16610-372009 од 14.05.2014. године, првостепени суд је утврдио да је у регистар заложног парава код Агенције за привредне регистре извршио уписана залога на потраживању које „Монтерра“ доо Београд има према ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија по основу свих 12 привремених ситуација и 13. окончане ситуације, а ради обезбеђења потраживања

Дана 26.09.2014. године тужилац, банка као заложни поверилац и тужени као дужник zaloженог потраживања закључили су Споразум о начинима и роковима измирења обавеза. У споразуму су констатовали да дужник zaloженог потраживања представља дужника потраживања које „Монтерра“ ДОО Београд има према дужнику из заложног потраживања по уговору и анексима 1, 2, 3, 4, 5 овог уговора. Констатовано је да заложни поверилац представља титулара заложног права на целокупном потраживању које „Монтерра“ ДОО Београд има према дужнику заложног потраживања по уговору и анексима 1, 2, 3, 4, 5 уговора и да дужник zaloженог потраживања „Монтерра“ ДОО Београд и надзорни орган 31.03.2014. године потписали и оверили окончану ситуацију 11001/14 од 14.02.2014. године, којом су констатовали да неспорно потраживање „Монтерра“ ДОО Београд према дужнику zaloженог потраживања а које је zaloжено у корист заложног повериоца износи 1.603.599,46 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Констатовали су да је дужник zaloженог потраживања на име неспорног дуговања по основу заложног потраживања уплатама заложном повериоцу од 25. и 26.06.2014. године исплатио део дуга у износу од 227.524,97 евра, те да је преостао дуг дужника заложног потраживања 1.376.071,52 евра и уговорили су исплату преосталог дуга у износу од 1.376.071,52 евра са уговореном каматом од 7,25% на годишњем нивоу а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања у 32 једнаке месечне рате. Износ сваке рате је 43.002,33 евра по чему прва рата доспева за наплату 05.01.2015. године а свака наредна рата до петог у месецу. До неспорне висине дуга на дан 26.09.2014. године износ од 1.376.077,52 евра тужени и банка тужилац су дошли на тај начин што су од вредности радова у окончаној ситуацији коју тужени не спори да плати одузета је девизна противвредност извршених динарских уплата до 26.09.2014.

године. У износу од 577.976.567,86 динара, а коју новчану противвредност је обрачунао тужени и дошао до износа од 5.769.269,99 евра.

„Монтерра“ доо Београд и тужени су противвредност уплате од 02.03.2011. године у износу од 7.055.548,14 динара прерачунали у износу од 81.186,07 евра уместо у износу од 67.793,83 евра. На дан 02.03.2011. године средњи курс евра је био 104,0736 па када је износ од 7.055.548,14 динара подељен са 104,0736 добијен је износ од 67.793,83 евра. Уплате које је Фонд за капитална улагања вршио нису извршене 23.09.2011. године, 30.11.2011. године, већ су извршене 24.10.2011. године и 01.12.2011. године што за последицу има примену средњег курса НБС и друге девизне противвредности, па је с обзиром на наведено првостепени суд утврдио да неспорна извршена уплата од 577.976.567,76 динара, даје противвредност износа од 5.763.758,24 евра, а не износ од 5.769.269,99 евра.

Решењем Привредног суда у Београду 2 Ст 78/15 од 26.10.2015. године отворен је стечајни поступак над Друштвом за грађевинарство, транспорт и услуге „Монтерра“ ДОО из Београда.

Дана 14.01.2016. године Raiffeisen банка АД Београд је у поступку стечаја привредним друштвима Монтерра ДОО у стечају из Београда који се води пред Привредним судом у Београду под бројем Ст 78/15 поднела пријаву потраживања као разлучни поверилац по основу Уговора о издавању гаранције бр. 265-60-5869-27 од 20.07.2009. године, по основу Уговора о кредитној линији 265-25671-12 од 13.08.2008. године са Анексом бр. 1 од 20.08.2009. године.

Raiffeisen банка је пријавила потраживање као стечајни поверилац по основу Уговора о издавању Visa business gold revolving кредитне картице од 27.03.2008. године, Уговору о отварању и вођењу динарског текућег рачуна код банке за домаћа правна лица тако да је Raiffeisen банка предложила да се утврди разлучно обезбеђено новчано потраживање повериоца Raiffeisen bank АД Београд о према стечајном дужнику ДОО „Монтерра“ у стечају Београд и то у укупном износу од 3.192.233,29 евра од чега главница износи 2.999.011,02 евра док затезна камата износи 893.222,27 евра све увећано за припадајућу камату према Закону о затезној камати почев од дана отварања стечаја 26.10.2015. године па до коначне исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Укупан износ од 2.789.051,46 евра од чега главница износи 1.908.421,88 евра док затезна камата износи 880.629,58 евра, а све увећано за припадајућу камату према Закону о затезној камати почев од дана отварања стечаја 26.10.2015. године па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и у укупном износу од 49.522,92 динара на име главнице све увећано за камату према Закону о затезној камати почев од дана отварања стечаја 26.10.2015. године па до коначне исплате, а које целокупно збирно потраживање је обезбеђено уредно испостављеним заложним правима на имовини стечајног дужника и то хипотеком првог реда на непокретностима кп.бр.4933/4, 4933/5, 4933/6 све уписано у КО Добановци као и залога првог реда на потраживању које стечајни дужник има према свом дужнику Дирекцији за изградњу општине Инђија по основу Уговора о јавној набавци радова – извођењу радова на згради спортске дворане која се налази у Инђији блок 4 – прва фаза са пратећим анексима у оквиру ког пословног односа је дужник стечајног дужника био наручилац послова а стечајни дужник био извођач радова

Закључком Привредног суда у Београду Ст 78/2015 од 06.07.2016. године је утврђено да су основана потраживања тужиоца Raiffeisen банка АД Београд и то обезбеђено потраживање у износу од 658.413.759,91 динара од чега износ од 505.409.758,20 динара на име главног дуга и износ од 153.004.001,71 динар на име камате на главни дуг, а оспорена је потраживање у укупном износу од 60.055.650,00 динара на име камате на главни дуг.

Оспорено је потраживање у целости Дирекције за изградњу општине Инђија у износу од 720.009.613,13 динара од тога у износу од 387.924.620,00 динара на име главног дуга и износ од 332.084.993,13 динара на име камате на главни дуг .

Дана 11.02.2015. године, Дирекција за изградњу општине Инђија је поднела пријаву потраживања у којој је навела да је у току поступак пред Привредним судом у Сремској Митровици П 252/13 по тужби тужиоца против туженог и да је вршила плаћање стечајном дужнику Монтерра доо Београд након обавештења достављеног од стране банке почевши од 16.10.2009. године па закључно са 02.03.2011. године, па је по том основу пријавила потраживање према стечајном дужнику у укупном износу од 710.089.689,66 динара од чега износ од 379.983.397,00 динара на име главног дуга и износ од 330.106.929,64 динара на име камате.

Решењем Ст 78/15 од 27.11.2016. године Привредни суд у Београду је одбијен као неоснован захтев Raiffeisen banka АД Београд за укидање забране извршења и намирења на имовини стечајног дужника Друштва за грађевинарство, транспорт и услуге „Монтерра“ ДОО у стечају из Београда које је предмет разлучног права повериоца Raiffeisen banka АД Београд и то на потраживању које стечајни дужник има према свом дужнику Дирекција за изградњу општине Инђија по основу Уговора о јавној набавци радова-извођењу радова на изградњи Спортске дворане која се налази у блоку 4 прва фаза од 05.08.2008. године са анексима 1, 2, 3, 4 и 5.

У поступку по жалби потврђено је решење првостепеног суда решењем Привредног апелационог суда 8 Пвж 119/17 од 15.10.2017. године.

Како је над залогодавцем „Монтерра“ ДОО био отворен поступак стечаја то је на захтев стечајног управника у Привредном суду у Београду 16.03.2016. године донето решење Ив 3943/11 којим је обустављен поступак извршења одређено решењем о извршењу Ив 3943/11 од 15.06.2011. године.

На основу налаза и мишљења вештака економско финансијске струке првостепени суд је утврдио да је вештак пошао од вредности изведених радова утврђених од стране вештака грађевинске струке и то да вредност спорних и неспорних радова износи 512.610.246,80 динара без ПДВ (вредност спорних радова и радова које према налазу вештака грађевинске струке Дирекција неоправдано оспорила и вредност радови из понуде бр.1936/11), вредност ових радова са ПДВ износи 596.765.472,14 динара односно прерачунато у евре по уговореном средњем курсу 76, 4988 динара за 1 евро даје износ од 6.700.982,67 евра без ПДВ односно 7.800.978,22 евра.

Даље је утврђено да је тужени Монтерра доо Београд банци тужиоцу закључно са потписивањем Споразума од 26.09.2014. године уплатио укупан износ од 577.976.567,76 динара, односно 5.763.758,24 евра. Такође је утврђено да је у обрачунатом дугу туженог према тужиоцу на дана закључења Споразума 26.09.2014. године садржан и износ од 74.187,58 евра за радове из понуде 1936/2011 и да је са овим износом вештак дошао до висине дуга туженог у износу од 2.037.219,98 евра (7.800.978,22 евра -5.763.758,24 евра). Утврђено је да вредност спорних радова износи 661.148,46 евра (у овом износу је садржан и износ од 74.187,58 евра за радове из понуде 1936/11) а који је добијен на тај начин што се од укупне вредности радова која је остала ненаплаћена дана 26.09.2014. године износ од 2.037.219,98 евра одузме неспорни дуг по Споразуму у висини од 1.376.071,52 евра.

На дан пресуђења неспоран је дуг туженог по Споразуму у износу од 771.472.27 евра.

Првостепени суд је утврдио да тужени, дужник zaloженог потраживања након отварање стечаја над залогодавцем Монтерра ДОО Београд па све до обуставе извршног поступка уплатио је банци тужиоцу укупан износ од 29.511.196,54 динара уплатом неспорног дуга из окончане ситуације и Споразума.

Споран је дуг тужене као наручиоца за изведене радове на дан пресуђења је 661.148,46 евра.

Како по спорном дугу садржани и радови по понуди број 1936/11 у износу од 74.187,58 евра за које је утврдио да тужени није био у обавези да их плати , то је првостепени суд висину дуга туженог према тужиоцу утврдио на тај начин од спорног износа од 661.148,46 евра одузео износ од 74.187,58 евра и дошао до висине дуга туженог према тужиоцу у висини од 586.960,88 евра.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца и делимично усвојио тужбени захтев тужиоца за главно мешање.

Према налажењу првостепеног суда тужбени захтев тужиоца према туженом није основан ни по основу извршених уплата тужене на рачун „Монтерра“ ДОО Београд у периоду од 13.10.2009. године, као дана пријема обавештења да је потраживање заложено, па до 30.08.2011. године, као пријема извода из Регистра залогa.

Одредбом члана 989. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да је залогодавац дужан предати залогопримцу исправу о заложеном потраживању.

Одредбом члана 11. став 3. Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним регистар прописано је да од дана достављања обавештења о постојању заложног права дужник заложеног потраживања може испунити дуг само заложном повериоцу, а не и залогодавцу осим ако је заложни поверилац дао другачија упутства. Ставом 4. истог члана закона је прописано да извод из регистра о томе да поверилац има заложно право на потраживању је доказ за дужника заложеног потраживања да потраживање исплати заложном повериоцу.

Одредбом члана 3. став 2. Уговора о заложном праву закљученом између тужиоца као повериоца и тужиоца из тужбе за главно мешање као дужника предвиђено је да извод из Регистра залогa о томе да поверилац има заложно право на потраживању је доказ за Дирекцију за изградњу општине Инђија да потраживање исплати повериоцу.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те одредбу уговора, првостепени суд је извео правилан закључак да би дужник заложеног потраживања могао вршити исплату заложном повериоцу поред примљеног обавештења о постојању заложног права мора имати извод из регистра залогa, те да је тужени правилно поступио када је исплату заложном повериоцу, на рачун банке, вршио тек након пријема извода из регистра залогa 30.08.2011. године.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев као у ставу I изреке, налазећи да тужбени захтев тужиоца није основан зато што је над залагодавцем отворен поступак стечаја па као заложни поверилац своје право као разлучно поверилац може остваривати у стечајном поступку.

Наиме, тужилац потражује утужени износ од туженог као дужника заложеног потраживања по основу Уговора о заложном праву од 20.08.2009. године, који је закључен између повериоца Raiffeisen banka“ и дужника „Монтерра“ ДОО ради обезбеђења потраживања по основу Уговора о издавању гаранције број 265-60-5869-27, Уговора о кредитној линији 265-3025671/12 и Уговора о кредиту број 265-0000131565968-03. На основу наведеног уговора је уписано заложно право у Регистар залогa под бројем ЗЛ 16610/09 дана 11.09.2009. године, на потраживању „Монтерра“ ДОО Београд према туженом по основу Уговора о јавној набавци радова – извођење радова на изградњи Спортске дворане у блоку 4 у Инђији прва фаза од 05.08.2008. године са припадајућим анексима 1 и 2 овог уговора.

Затим је преиначио тужбу тражећи да се обавезе тужени да поред залогa успостављене на основу Уговора о заложном праву, уписане код Агенције за привредне регистре под бројем ЗЛ 16610/2009 од 11.09.2009. године, исплати дуг туженог према Монтерра доо Београд по Анексу 3,4 и 5, јер је закључком Привредног суда у Београду Ив 30943/11 од 28.04.2014. године заплењено потраживање Монтерре доо Београд према овде туженом по основу свих 12 привремених ситуација и 13 окончаном ситуацијом.

Закључак Привредног суда у Београду 5 Ив 3943/15 од 28.04.2014. године ЈП Дирекција за изградњу Инђија је примила 07.05.2014. године, а Монтера доо Београд 08.05.2014. године.

На основу извода из регистра заложних права на покретним стварима и то решења ЗЛ-16610-3/2009 од 14.05.2014. године, утврђено је да је у регистар заложног парава код Агенције за привредне регистре извршен упис залоге на потраживању које Монтерра доо Београд има према ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија по основу свих 12 привремених ситуација и 13 окончаном ситуацијом, а ради обезбеђења потраживања.

На основу наведеног првостепени суд је утврдио да је Raiffeisen банка“ АД заложно право на заплешеном потраживању које није било предмет уговора о залози тј. на потраживању по Анексу 3, 4, 5 стекла 08.05.2014. године, сходно члану 154. Закона о извршењу и обезбеђењу.

У току парничног поступка, решењем Привредног суда у Београду 2 Ст 78/15 од 26.10.2015. године отворен је стечајни поступак над стечајним дужником Друштвом за грађевинарство, права и услуге „Монтера“ ДОО из Београда.

Наиме, у конкретном случају је отворен стечајни поступак над стечајним дужником као залогодавцем, а решењем Привредног суда у Београду Ст 78/15 од 27.11.2016. године, је одбијен као неоснован захтев Raiffeisen банка АД Београд за укидање забране извршења и намирења на имовини стечајног дужника Друштва за грађевинарство, транспорт и услуге „Монтерра“ ДОО у стечају из Београда које је предмет разлучног права повериоца Raiffeisen банка АД Београд и то на потраживању које стечајни дужник има према свом дужнику Дирекција за изградњу општине Инђија по основу уговора о јавној набавци радова-извођењу радова на изградњи Спортске дворане која се налази у блоку 4 прва фаза од 05.08.2008. године са анексима 1, 2, 3, 4 и 5.

У случају отварања стечајног поступка разлучна права се остварују искључиво у стечајном поступку, осим у случају укидања забране извршења и намирења из члана 93. став 1 Закона о стечају, а што је изричито прописано чланом 80. став 2. Закона о стечају. Стечајни управник има обавезу да преузме целокупну имовину стечајног дужника и формира стечајну масу. Стечајну масу чине и потраживања стечајног дужника па је стечајни дужник у обавези да покуша наплату свих потраживања стечајног дужника. То даље значи, да је стечајни дужник једино активно легитимисан да тражи наплату потраживања, након чега из добијених средстава врши исплату разлучних поверилаца који су имали обезбеђење на потраживању стечајног дужника према његовом дужнику.

Из наведеног следи да је неосновано потраживање тужиоца којим тражи да се обавезе тужени као дужник заложеног потраживања, с обзиром да је исто део имовине стечајног дужника, па своје заложно право као разлучни поверилац може остваривати у стечајном поступку над залогодавцем.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је обавезао првотуженог да тужиоцу плати износ од 771.472,21 евра, као ставу III изреке.

Према утврђењу првостепеног суда вредност неспорних радова и спорних радова које је по налазу вештака грађевинске струке тужени неоправдано одбио да плати износе 7.800.978,22 евра. Уплате које су извршили тужени и треће лице до закључења Споразума 26.09.2014. године износе 5.763.758,24 евра у динарској противвредности. На основу наведеног Споразума тужени инвеститор је учинио неспорним висину дуга туженог према тужиоцу у износу од 1.376.071,52 евра. На дан пресуђења неспоран је износ дуга туженог по Споразуму у висини 771.472,21 евра.

Наведени износ представља разлику између неспорне висине дуга из Споразума и извршених уплата од закључења споразума па до пресуђења применом валутне клаузуле

Првостепени суд је обавезао првотуженог да тужиоцу плати износ од 586.960,88 евра, као у ставу IV изреке.

Према утврђењу првостепеног суда износ од 586.960,88 динара обухвата износ од 318.171,36 евра (умањења неспорних радова које је тужени одбио да плати позивајући се на уговорну казну од 5% која је обрачуната у окончаној ситуацији односно 24.339.786,66 динара) и износ од 268.789,52 евра односно 25.815.163,47 динара (неоправдано одбијени радови према налазу вештака грађевинске струке) и износ од 5.511,83 евра (разлика девизне противвредности уплата евиденције Монтерра доо Београд по налазу вештака економско-финансијске струке.)

Наиме, међу парничним странкама није спорна уплата износа од 577.976.567,76 динара. Приликом обрачуна динарске противвредности Монтерра доо Београд и тужени су погрешно извршили обрачун и дошли до износа од 5.769.269,99 евра, а док девизна противвредности извршене динарске уплате износи 5.763.758,24 евра. Следи да је дошло до грешке у рачунању и да је тужени дужан да плати износ од 5.511,83 евра.

Правилно првостепени суд налази да тужени нема право на 5% на име уговорне казне односно износ од 318.171,36 евра. Зато што приликом сачињавања записника о примопредаји изведених радова на изградњи Спортске дворане у блоку бр.4 у Инђији који је потписан 24.04.2013. године, тужени није изјавио да задржава право на уговорну казну.

Према члану 270. Закона о облигационим односима, поверилац и дужник могу уговорити да ће дужник платити повериоцу одређени новчани износ или прибавити неку другу материјалну корист ако не испуни своју обавезу или ако задоцни са њеним испуњењем. Из ове одредбе произлази да се уговорна казна може уговорити за неиспуњење или за задоцњење са испуњењем неновчане уговорне обавезе.

Према члану 273.став 5. истог закона, поверилац не може захтевати уговорну казну због задоцњења ако је примио испуњење обавезе, а није без одлагања саопштио дужнику да задржава своје право на уговорну казну.

У конкретном случају, приликом сачињавања записника о примопредаји изведених радова на изградњи Спортске дворане у блоку бр.4 у Инђији који је потписан 24.04.2013. године, тужени није истакао захтев по члану 273. Закона о облигационим односима, односно није изјавио да задржава право на уговорну казну, па је правилно закључио првостепени суд да је изгубио право на уговорну казну. При томе, овај суд налази да је тужени, као страна у облигационом односу, у извршењу своје обавезе, сходно чл. 18. Закона о облигационим односима био дужан да поступа са пажњом која се у правном промету захтева у одређеној врсту облигационих односа, те да је стога када је потписивао наведену документ био дужан да саопшти извођачу Монтерра доо Београд примедбе у погледу рока за изведене радове, као и да задржава право на уговорену казну.

Тачни су наводи туженог да је изјавио да задржава право на уговорну казну приликом потписивања записника о коначном обрачуна изведених радова од 17.06.2013. године, као и приликом потписивања окончане ситуације 2014. године. Међутим, то није од утицаја на одлуку суда о уговорној казни, како правилно закључује првостепени суд с обзиром да је примопредаја радова извршена пре него што је потписана окончана ситуација и записник о коначном обрачуна изведених радова, Записник о примопредаји изведених радова на изградњи спортских терена у блоку 4 Инђија потписан је 24.04.2013. године, а том приликом инвеститор није у складу са цитираном законском одредбом изјавио да задржава право на уговорну казну.

Првостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке правилно утврдио да тужени није оправдано одбио да плати изведене радове по позицији XV 12.01-11 (издвојени радови) —одвоз вишка материјала из ископа до 10 км даљине у количини 6.516,58 м³, по позицији бр 05-01 набавка, транспорт и монтажа дрвених ЛЛД носача због неуједначености боја носач, по позицији 06-01 набавка, транспорт и монтажа кровног покривача сендвич конструкције позиција 08-00 (која има три ставке 08-01, 08-02 и 08-03) коју чине изолаторски радови.

Сагласно напред наведеном нису основани жалбени наводи туженог да је погрешан закључак првостепеног суда тужилац из тужбе за главно мешање односно извођач има право на износ вредности оспорених радова од стране туженог.

Овакви наводи жалиоца уствари представљају неслагање подносиоца жалбе са оценом изведених доказа од стране првостепеног суда, при чему је првостепени суд у свом детаљном осврту на све изведене доказе дао јасне и уверљиве разлоге које у свему прихвата и овај суд, а исто се односи и на дате разлоге у погледу свих релевантних чињеница које је суд у потпуности утврдио. У конкретном случају првостепени суд је чињенично утврђење засновао на налазу и мишљењу вештака грађевинске струке, који је одговорио налогу суда и изнетим предлозима и примедбама странака. Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд поступио када је на основу налаза и мишљења вештака утврдио да је у конкретном случају тужени неоправдано умањио износ накнаде за извршене радове по напред наведеним позицијама.

Из наведеног следи да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право из члана 630. Закона о облигационим односима када је обавезао туженог да тужиоцу плати цену за изведене радове по наведеним позицијама.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев за износ од 74.187,58 евра по основу изведених, накнадних, неуговорених радове, налазећи да је тужени оправдано одбио да плати ове радове, јер наручилац није тражио извођење ових радова.

Имајући у виду да су накнадни радови они који нису уговорени и који нису нужну да се изведу, првостепени суд налази да тужиоцу не припада накнада за извођење ових радова, с обзиром да нису били нужни да се изведу, а нису били изведени по налогу или уз накнадну сагласност туженог као наручиоца радова.

Из наведеног следи да је првостепени суд правилно применио материјално право из чл. 633 и 634. Закона о облигационим односима када је одбио тужбени захтев за износ од 74.187,58 евра који тужилац потражује за накнадне, неуговорене радове.

Првостепени суд је одбио захтев тужиоца за законску затезну камату на износ од 1.358.433,15 евра (771.472,27 евра и 586.960,88 евра).

Према налажењу првостепеног суда обавеза туженог је новчана и изражена у динарима а са уговарањем валутне клаузуле је извршена заштита од обезвређивања вредности динара па како и законска затезна камата и валутна клаузула имају исту функцију ревалоризације потраживања то нема места кумулативној примени и валутне клаузуле и затезне камате на потраживање по основу доцње исплате.

Првостепени суд није правилно применио материјално право на правилно и потпуно утврђено чињенично стање када је одбио захтев тужиоца за законску затезну камату на досуђени износ у ставу III и IV изреке па, су се стекли услови за преиначење првостепене пресуде у овом делу.

Чланом 395. Закона о облигационим односима прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у иностраној валути, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Према улану 277. Закона о облигационим односима дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује поред главнице и затезну камату по стопи прописаној законом.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о затезној камати („Сл.гласник РС“, бр.119/12) прописано је да се стопа затезне камате, из чл. 2. овог закона, на износ дуга који гласи на евро, утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена. Према ставу 3. наведеног члана уколико референтна/основна каматна стопа, из ст.1 и 2. овог члана, није утврђена као фиксна каматна стопа, него утврђена у одређеном распону између минималне и максималне каматне стопе од стране домицилне централне банке, стопа затезне камате утврђује се као аритметичка средина минималне и максималне референтне / основне каматне стопе увећане за осам

процентних поена. Према члану 5. овог закона, стопа затезне камате утврђује се на начин из чл. 4. овог Закона и у случају када износ дуга гласи на страну валуту, а исплаћује се у динарима.

Валутна клаузула представља правно допуштен механизам очувања еквивалентности узајамних давања уговорних страна. Валутном клаузулом се успоставља конвертовање стране валуте у одговарајућу динарску противвредност. Конверзија девизног у динарски дуг се врши на сам дан плаћања, независно од чињенице да ли је исплата извршена о року доспелости или у периоду дужничке доцње. То указује да се конверзија врши тек на дан исплате, независно од чињенице да ли је плаћање извршено добровољно или у поступку извршења. Из тог разлога, исплаћени динарски износ дуга увек одговара вредности обрачунске валуте. Зато поверилац тако обезбеђеног потраживања има право само на камату из члана 4. Закона о затезној камати ако је евро обрачунска валута.

Следи да валутна клаузула и затезна камата немају исту функцију јер валутна клаузула по својој функцији представља механизам очувања еквивалентности узајамних давања и иста се примењује независно од чињенице да ли се исплата врши благовремено или у периоду доцње, а затезна камата представља законом предвиђену санкцију за неблаговремено испуњење новчане обавезе.

Из наведених разлога преиначена је одлука првостепеног суда и обавезан друготужени да тужиоцу по тужби за главно мешање на досуђени износ од 1.358.433,15 евра плати законску затезну камату почев од 01.04.2014. године у складу са чланом 4. Закона о затезној камати.

Првостепени суд је ценио приговор застарелости истакнут од стране туженог и правилно закључио да исти није основан.

У конкретном случају, предмет спора је вредност изведених радова која представља разлику између коначно утврђене вредности изведених радова и фактурисаних радова у привременим ситуацијама, као и применом валутне клаузуле у окончаној ситуацији. Ток застарелости потраживања цене грађевинских радова почео је да тече од првог дана после дана када је извођач могао на основу коначног обрачуна захтевати исплату без обзира да ли је уговорено плаћање путем привремене ситуације.

Како су коначни обрачун уговорне стране сачиниле 15.06.2013. године, а окончану ситуацију потписале 14.02.2014. године, а над тужиоцем је покренут стечајни поступак 26.10.2015. године и тог дана је дошло до застоја рока застарелости који није текао годину дана и не тече годину дана од дана отварања стечајног поступка у смислу члана 86. Закона о стечају, то до дана подношења тужбе за главно мешање 22.08.2016. године, рок застарелости од три године из члана 374. Закона о облигационим односима није протекао, те потраживање тужиоца није застарело.

Из наведених разлога на основу члана 390 и 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу I, II, III и IV изреке.

У преосталом делу за износ од 29.511.926,94 динара ожалбена пресуда захваћена је битном повредом парничног поступка из члана 374. став 2. тач.12 Закона о парничном поступку због тога што првостепени суд није дао јасне разлоге за своју одлуку, а због чега је првостепена пресуда у наведеном делу неразумљива и за сада се правилност и законитост пресуде у том делу не може испитати.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца за главно мешање према банци заложном повериоцу за износ од 29.511.926,94 динара што чини износ извршених уплата од стране тужене на рачун Raiffeisen banke у периоду од отварања стечаја па до 16.03.2016. године као дана доношења решења Привредног суда у Београду Ив 3943/11 о обустави извршног поступка.

Одлуку образлаже наводима да примљена средства од отварања стечаја па до доношења решења о обустави извршног поступка у износу од 29.511.196,54 динара представљају вишак у смислу члана 35. Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар у вези члана 93. став 1. Закона о стечају па зато банка као заложни поверилац је дужна да стечајном дужнику залогодавцу овде тужиоцу по

тужби за главно мешање врати примљена средства у наведеном износу и да своје потраживање намири у стечајном поступку на начин прописан Законом о стечају.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца за главно мешање према друготуженом налазећи да не постоји одговорност друготуженог као солидарног дужника са заложним повериоцем да добијени вишак у смислу члана 35. Закона о заложном праву на покретним стварима уписом у регистар, јер су све уплате извршене на рачун банке по основу решења о извршењу Привредног суда у Београду Ив 30943/11 од 28.04.2014. године од отварања стечаја па све до обуставе извршног поступка од 16.03.2016. године, представљају вишак у смислу члана 35. Закона, а не штетну радњу тужене којом се умањује имовина стечајног дужника. Стога, суд налази да у конкретном случају се не ради о потраживању накнаде штете, јер поступање по закључку Привредног суда у Београду Ив 30943/11 од 28.04.2014. године не садржи у себи елементе противправности.

Према стању у списима, закључком Привредног суда у Београду Ив 30943/11 од 28.04.2014. године одређено је извршење запленом потраживања које извршни дужник Монтерра ДОО Београд има према свом дужнику ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија и то по основу издатих, оверених и потписаних ситуација од прве привремене ситуације закључно са 13. окончаном ситуацијом.

Решењем Привредног суда у Београду 2 Ст 78/15 од 26.10.2015. године отворен је стечајни поступак над Друштвом за грађевинарство, права и услуге „Монтера“ ДОО из Београда.

Како је над залогодавцем „Монтера“ ДОО био отворен поступак стечаја то је на захтев стечајног управника у Привредном суду у Београду 16.03.2016. године донето решење Ив 3943/11 којим је обустављен поступак извршења одређено решењем о извршењу Ив 3943/11 од 15.06.2011. године.

У периоду од дана отварања стечајног поступка над стечајним дужником Монтерра доо Београд у стечају до дана доношења решења којим је обустављен поступак извршења тужени уплатио на рачун банке износ од 29.511.926,94 динара, поступајући у складу са закључком суда. Имајући у виду наведено првостепени суд није дао јасне разлоге за свој закључак да је првотужени, банка дужна да врати примљени износ на основу члана 35. Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар.

Одредбом става 3. члана 35. Закона о заложном праву на покретним стварима прописано је да вишак цене добијене продајом изнад износа потраживања заложни поверилац је дужан исплатити залогодавцу без одлагања.

У конкретном случају износ од 29.511.926,94 динара, не представља вишак цене добијене продајом изнад износа потраживања које је заложни поверилац дужан исплатити залогодавцу без одлагања, већ се ради о износу који је дужник zaloженог потраживања платио банци заложном повериоцу у периоду од отварања стечајног поступка над залогодавцем до дана доношења решења о обустави тог извршног поступка.

Наиме, првостепени суд је услед погрешне примене материјалног права пропустио да утврди све битне чињенице од којих зависи основаност тужбеног захтева којим тужилац потражује наведени износ од тужених.

Битна чињеница за одлучивање о тужбеном захтеву је услед чијег пропуста је дошло до исплате по закључку Привредног суда у Београду Ив 30943/11 од 28.04.2014. године у периоду од дана отварања стечајног поступка над стечајним дужником па до дана доношења решења о обустави извршног поступка, односно да ли постоји пропуст на страни првотуженог и друготуженог због вршеног плаћања у спорном периоду.

Посебно ако се има у виду да је одредбама члана 93. ст. 1. и 2. Закона о стечају прописано да од дана отварања стечајног поступка не може се против стечајног дужника, односно над његовом имовином, одредити и спровести принудно извршење, нити било која мера поступка извршења осим извршења која се односе на обавезе стечајне масе и трошкова стечајног поступка и да се поступци из става 1 овог члана

који су у току обустављају и члана 27. став 1. тачка 6. истог закона да је стечајни дужник дужан да без одлагања писменим путем обавести о отварању стечајног поступка све судове пред којима се воде извршни поступци.

Код оваквог стања ствари овај суд је у ожалбеном делу првостепену пресуду на основу члана 391 у вези члана 374 став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку укинуо и вратио на поновни поступак са налогом да се отклоне битне повреде поступка на које је указао, и након поновне оцене доказа и по потреби извођењем нових утврди све битне чињенице од којих зависи правилна примена одредаба материјалног права и да након тога донесе правилну и на закону засновану одлуку и према успеху у спору донесе правилну одлуку о трошковима поступка.

Са свега изложеног, на основу чл. 391 и чл. 392 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу V изреке.

СМ/ДМ/МС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Загорка Коловић, с.р.

За тачност отправка